DOCUMENTS

MUSEU ARXIU DE SANTA MARIA

La Naviera Mir

Gent de Vilassar travessa l'Atlàntic

El fons documental de la Naviera Mir, conservat al Museu-Arxiu de Santa Maria de Mataró, constitueix un conjunt arxivístics complet i representatiu de l'activitat marítima catalana de la segona meitat del segle XIX. El seu nucli és la família Mir, originària de Vilassar de Mar, amb una tradició marinera acreditada almenys des de mitjan segle XVIII: Jaume Mir Vehil (1739–1795) encapçala la nissaga documentada, seguida per Pere Mir Català (1777–1842), Llorenç Mir Borotau (1804–1863) i, finalment, els germans Nicolau (1839–1911) i Llorenç Mir Julià (1849), protagonistes principals del fons. Aquesta seqüència genealògica no és merament anecdòtica: reflecteix la transmissió intergeneracional d'un capital de coneixement nàutic, de xarxes comercials i de cultura empresarial que culminarà, a la segona meitat del XIX, en la constitució d'una empresa naviliera pròpia.

Nicolau Mir Julià és la figura central del fons. La seva trajectòria biogràfica és il·lustrativa de la mobilitat social ascendent pròpia de les elits mercantils catalanes: pilot de tercera el 1856, capità el 1866, comerciant establert a Barcelona el 1872, i amb el temps vocal de la Junta de la Marina Mercante (1893), president de la secció de navegació de la Càmara de Comerç de Barcelona (1894), regidor municipal (1901) i, finalment, un dels tres directors del Banco de Barcelona (1911). La documentació del fons acompanya aquest ascens social i econòmic.

La diversitat tipològica del fons és notable. Es pot estructurar en quatre grans categories: en primer lloc, els diaris de derrota o llibres de navegació, que registren les travessies marítimes amb

dades de posició, condicions meteorològiques i incidències de la navegació. Destaquen el diari del bergantí Pisogas (1868–1869) a càrrec de Julià Barbosa Arnó, els dos diaris del Tres Marías (1873–1875) i el diari de navegació d'un vaixell sense nom conegut (1857) que inclou un poema dedicat a Sant Joan, patró de Vilassar, prova de la dimensió cultural i identitària de la gent de mar. En segon lloc, els quaderns de comptabilitat mercantil, que detallen amb una precisió notable els comptes de les expedicions comercials: càrrega i descàrrega, costos de proveïment, salaris de la marineria, despeses de port i repartiment de beneficis entre els socis. En tercer lloc, la correspondència comercial, conservada en dos voluminosos copiadors de cartes —de 1885 i 1898— amb milers de pàgines en paper bíblia que permeten reconstruir les xarxes de corresponsals i clients d'una empresa amb presència a l'Atlàntic, el Mediterrani i l'Amèrica llatina. Finalment, la documentació legal i administrativa: títols de propietat de vaixells, escriptures de compravenda, contractes amb la tripulació, patents de sanitat, assegurances i inventaris anuals de la companyia.

El fons inclou també un curiós quadern manuscrit en grec (1887–1891), amb segell del consolat grec a Malta, testimoni de les connexions mediterrànies de l'empresa i de la circulació d'informació en un entorn de navegació internacionalitzat. La varietat lingüística dels documents —català, castellà, grec— és per si mateixa un indicador de la dimensió transnacional de les activitats Mir.

Una de les línies d'investigació més rellevants que obre el fons és l'anàlisi de les rutes comercials i dels fluxos de mercaderies entre Catalunya, l'Amèrica llatina i Cuba durant la segona meitat del XIX. Els quaderns de comptabilitat del bergantí goleta Alfredo i

del Lorenzo documenten un circuit triangular característic: des de Barcelona cap a Montevideo —amb càrrega de vi—; d'allà a Cuba (l'Havana, Matanzas) —amb carn salada argentina, el tasajo—; i finalment cap als ports nord-americans (Nova Orleans, Charleston, Savannah) per carregar bales de cotó destinades a les fàbriques tèxtils barcelonines. Ocasionalment s'hi afegien sucre i cafè cubà. Aquesta lògica comercial triangular és una materialització perfecta dels circuits mercantils colonials tardans, en els quals la Catalunya industrial actuava com a centre receptor de matèries primeres i exportador de productes elaborats.

La xarxa de corresponsals que es desprèn del copiador de cartes de 1898 és especialment rica. Comprèn localitats tan diverses com Granada, Sevilla, Madrid, Tarragona, Las Palmas, Buenos Aires, Puerto Rico, Santiago de Cuba, l'Havana, Cienfuegos, Montevideo, Mayaguez, Guayaquil, Liverpool, Londres, París, Marsella, Gènova i Nova Orleans. Aquesta cartografia epistolar permet aprofundir en l'estudi de les xarxes mercantils catalanes i en el paper dels intermediaris comercials —comissionistes, agents de duanes, corresponsals bancaris— en el comerç atlàntic de finals del XIX.

El fons adquireix una dimensió historiogràfica especialment significativa en relació amb la crisi colonial del 1898. La documentació conservada no és simplement un registre econòmic neutre: és un testimoni directe, visceral, de l'impacte de la guerra hispano-nord-americana sobre una empresa naviliera catalana. El mes de març d'aquell any, Nicolau Mir i Cia. havia contractat a A. Rüffer & Sons, de Londres, una assegurança «durante seis meses que no habrá guerra entre los Estados Unidos y España». L'aposta resultà errada: el mes de maig, el bergantí Lorenzo, que

navegava de Buenos Aires a l'Havana amb càrrega de tasajo, fou capturat per la marina nord-americana al creuer Montgomery, en aigües d'Haití. La notícia de la derrota de l'esquadra espanyola a Manila provocà en Nicolau Mir una reacció que quedà consignada per escrit: «El desastre de nuestra escuadra en Manila acaba de hacernos la más penosa impresión y no tenemos otras palabras que decir ¡Que Dios proteja a España».

Aquesta documentació permet estudiar el 1898 no des de la perspectiva política i militar, habitual en la historiografia, sinó des de la microhistòria econòmica d'una empresa familiar directament afectada per la pèrdua de les colònies. El fons és, en aquest sentit, una font de primer ordre per als estudiosos del desastre colonial i de la seva incidència sobre la burgesia mercantil catalana, un grup social que havia construït bona part de la seva prosperitat sobre el comerç amb Cuba i les Antilles.

En conjunt, el fons de la Naviera Mir és un arxiu privat d'una riquesa excepcional, que ofereix materials per a recerques en àmbits molt diversos: la història de la marina mercant catalana, la història econòmica del comerç atlàntic, la història social de la burgesia marinera de la Costa del Maresme, la història de les empreses familiars i les xarxes mercantils, i la història política i econòmica del colonialisme espanyol tardà. La combinació de fonts comptables, epistolars i nàutiques permet una aproximació polièdrica que rarament és possible amb fons de naturalesa més uniforme. La preservació d'aquest patrimoni documental al Museu-Arxiu de Mataró constitueix, per tant, una aportació de primer ordre al patrimoni historiogràfic de Catalunya.

Inventari

Capsa 1

«Cuenta del coste de compra, carena y demás gastos causados hasta poner el bergantín *Lorenzo* en disposición de dar a la vela, todo por cuenta y mitad con los señores J.Juliá e hijo y su capitán Nicolás Mir»
Dates: Barcelona, 1867-1878.
Autor: Nicolau Mir Julià
Format: 21'5x30
Quadern on hi ha anotades les despeses i els beneficis dels nou viatges comercials que va efectuar el bergantí de Barcelona a Río de Janeiro, Montevideo y Buenos Aires. També consten els que participen en el lucratiu negoci i les parts que els corresponen. Amb data de 27/12/1877 es desfan del bergantí i compren una pollancre goleta que anomenen també *Lorenzo*. Traslladen part del material antic a la nova nau i venen la carcassa.

Quadern manuscrit en idioma grec.
Dates: 1887-1891
Format: 20x28
Nou pàgines amb segell del consolat grec a Malta.

«Lista de motas del capitán Agustín Argimón del bergantín goleta *Alfredo* en su 8ª espedición»
Dates: Barcelona, 1881-1895.
Autor: Nicolau Mir Julià
Format: 22x32
Quadern de comptabilitat de dotze viatges comercials del bergantí goleta *Alfredo,* primer propietat de Mir, Martí i Cia i després de Nicolás Mir i Cia. Detalla de manera minuciosa els carregaments, i els costos i beneficis de les persones que participen en el negoci, sota la direcció dels capitans Agustí Argimon, Llorenç Mir Julià, Arturo Mas Roig, Feliu Roig Borotau.

Sortint de Barcelona, el final de tots els viatges és Montevideo on arriben amb el bergantí carregat de vi. En la tornada primer van a Cuba (l'Havana, Matanzas) amb un carregament de carn salada *tasajo* argentina, que descarreguen. Aleshores cap a Nova Orleans, Charlestón o Savannah, a carregar bales de cotó per les fàbriques de Barcelona. Una vegada porten de Cuba mil sacs de sucre, i també de cafè. Notem les despeses d'habilitació i les de provisions per la travessia (galeta, oli, porc, fideus).

«Copiador de cartas de N.Mir y Cª. Pasage de la Paz, 10 bis, entresuelo. Barcelona»
Dates: Barcelona, 1898-1898.
Autor: Nicolau Mir Julià
Format: 23x28
Quadern de correspondència comercial manuscrit en mil pàgines apretades en paper bíblia. Un índex de les persones que reben les cartes facilita la consulta. Els corresponsals i clients estan situats a gran quantitat de localitats: Granada, Sevilla, Valencia, Madrid, Murcia, Tarragona, Las Palmas, Buenos Aires, Puerto Rico, Santiago, l'Havana, Cienfuegos, Montevideo, Mayaguez, Guayaquil, Liverpool, Londres, París, Marsella, Gènova, Nova Orleans, etc. I els productes més comerciats són el sucre, el cafè, el cotó, el blat, la carn salada *tasajo*, etc.

El mes de maig de 1898 escriu Nicolau Mir: «Comprendemos perfectamente bien el retraimiento general y la perturbación que había de esperimentarse en esa ante el temor a la guerra con los Estados Unidos y que desgraciadamente ha estallado al fin con resultados hasta ahora muy desastrosos para nuestra pobre España cuya situación así política como económica no puede ser ciertamente ya más triste y da mucho que pensar para el porvenir». El mateix mes de maig el bergantí *Lorenzo* que anava de Buenos Aires a l'Havana amb carregament de *tasajo*, «ha sido apresado en aguas de Haiti por el crucero Norte Americano Montgomery».

Capsa 2

Copiador de cartes de Nicolau Mir Julià
Dates: Barcelona, 1885-1885.
Autor: Nicolau Mir Julià

Format: 19’5x29
Quadern de correspondència comercial manuscrit en mil pàgines apretades en paper bíblia. Un índex de les persones que reben les cartes facilita la consulta.

«Cuenta de gastos de abilitación del bergantín *Pisogas*»
Dates: 1861-1867.
Autor: Nicolau Mir Julià
Format: 19’5x29
Es tracta de la comptabilitat del bergantí *Pisogas* dels cinc viatges que va fer de Barcelona a Amèrica. Senyala les despeses de cada port del trajecte, en el segon, que comença el 28 de setembre de 1863 i acaba el 23 de febrer de 1864, passa per Barcelona, València, l’Havana, Paysandú, Montevideo, l’Havana, la Coruña, Alicante i torna a Barcelona

«Diario náutico del bergantín goleta oriental *Tres Marías*»
Dates: Rio de Janeiro, 1875-Barcelona, 1875.
Autor: Julián Barbosa
Format: 20’15x32
«En nombre de Dios hoy a las 18h estando a pique del ancla hemos tomado el vapor remolcador empezando el viaje cuyo puerto de destino es el de Barcelona». Descripció diària de la derrota, dades de posició i baromètriques. El capità del bergantí és Julià Barbosa i carrega «170 fardos drapos y lana y 105 toneladas de piedra».

Sobre 1
Dos cartes d’Agustín Bosch de Cartagena a Jaume Mir Borotau de Vilassar de Mar (3/8/1839-17/8/1839).

Sobre 2
Cinc cartes de P.Parladé i Pedro Valls a Jaume Mir Borotau de Vilassar de Mar (26/7/1839-1/4/1843).

Sobre 3
Cartes del període 13/8/1839-5/10/1854, enviades a Jaume Mir Borotau per diverses persones: Lorenzo Mir Borotau, Felipe Juliá, Magín Juliá, Pablo Sugranyes, Benet Torrent, Francisco Pons, Nascim Schaffer, i altres.

Sobre 4
Carta de Jaume Mir Borotau, de Matanzas (Cuba), a la seva muller Esperança Julià, a Vilassar de Mar, el 31/3/1840. Carta d'Esperança Julià, a Vilassar de Mar, al seu marit Jaume Mir Borotau, al bergantí *Delicia*, a l'Havana, el 8/10/1843.

Sobre 5
Quatre cartes de José Puig Villanueva i el Sr.Ballester a Jaume Mir Borotau (30/8/1840-7/9/1843).

Sobre 6
Dos cartes de Jaime Abril a Jaume Mir Borotau (20/8/1841-27/2/1845).

Sobre 7
Tres cartes de José Roldós a Jaume Mir Borotau, cosí seu, i una del també cosí Pedro Roldós (30/4/1842-3/5/1844).

Sobre 8
Tres cartes de Gerónimo Torres a Jaume Mir Borotau (1/3/1842-12/2/1843).

Sobre 9
Quatre cartes de *Vda. Basañez e Hijo* a Jaume Mir Borotau, i tres a Gerónima Ferrás Casanovas (20/12/1842-17/11/1843).

Sobre 10
Dos cartes de José A. Ferrer a Jaume Mir Borotau (16/7/1844, 9/12/1849).

Sobre 11
Cinc cartes de la Cia. Sastre i Nadal, i de José Sastre Torres a Jaume Mir Borotau, «capitán del bergantín *Delicia*» (20/8/1841-6/7/1847).

Capsa 3

Llibre de derrota del bergantí goleta *Tres Marías*.

Dates: 1873-1874
Autor: Julià Barbosa
Format: 22x31'5
Viatge de Montevideo al fort de Villagañón a Rio de Janeiro.

«Diario de navegación»
Dates: 1857 (abril-novembre)
Format: 22x31'3
Viatge d'un barco sense nom conegut, de Barcelona a Nova Orleans. Un poema inclòs senyala Sant Joan, el patró de Vilassar.
«Décima
Con chubascos y viento firme
pasamos hoy tan grande día
son fiestas de San Juan
patron de la nuestra villa.
Con tres rizos a las gabias
según el viento conpatía
y sin poder observar
llegamos al medio día.

«Inventarios de N.Mir y Compañía. Barcelona»
Dates: 1885-1893
Autor: N.Mir y Cia.
Format: 25'5x37
Detallat inventari anual de tots els actius i passius de la companyia esmentada, formada per Llorenç, Nicolau i Felip Mir, i Pere Torras.

Llibreta manuscrita de càlculs marítims de navegació
Dates: 1920-1922
Autor: Josep Capell Vidal
Format: 16x22'2

«Prestado a la tripulación»
Dates: 1861
Autor: Nicolau Mir
Format: 16x21'5

Llista dels mariners d'un barco i el seu salari.

Llibreta sense títol
Dates: 1909-1910
Autor: Josep Capell Vidal
Format: 16x22
Dades d'un barco que fa el recorregut de Montevideo a l'Havana, a Pensacola i a Barcelona.

«Contrata corbeta española Lorenzo»
Dates: 1902-1906
Autor: G. Roldós
Format: 15x21
Pactes del capità Pau Casanovas Carrau amb la tripulació per un viatge de Barcelona a Montevideo, i comptes de pagament a la marineria. Un dels articles senyala: «La comida será al uso y costumbre de la navegación catalana, y no se dará vino ni licor alguno en todo el transcurso del viage».

«Asientos»
Dates: 1878-1887
Autor: Nicolau Mir
Format: 15x21
Liquidació de beneficis de diversos viatges marítims entre Llorenç i Nicolau Mir.

«Lorenzo»
Dates: 1897-1898
Format: 16x23
Carpeta amb documentació diversa del bergantí goleta *Lorenzo*, fulls solts, factures de proveïdors, rebuts i contractes comercials. I dades del seu novè viatge.

Capsa 4

Llibreta manuscrita de càlculs marítims de navegació
Dates: 1922-1924
Autor: Josep Capell Vidal
Format: 16x21'8

«Bergantín Pisogas»
Dates: 1868-1869
Autor: Julià Barbosa Arnó
Format: 30'5x22
Llibre de derrota del viatge d'aquest bergantí de Barcelona a Pernambuco. Al final del volum hi ha descripcions de tècniques de navegació. Després de la darrera anotació de la derrota hi ha un curiós comentari crític escrit per una altre mà: «Buenos Ayres, le participo que por el camino de Buenos Ayres, un camino muy malo, y muy malo el capitán que se llamaba Julián Barbosa Arnó, cuando el estaba espantado dice a la jente del vapor bergantín Pisogas, a la sala del fien, y dice a los marineros que no se turban nada».

«Diario para uso de Nicolás Mir y Juliá»
Dates: 1855-1856
Autor: Nicolau Mir
Format: 21'5x30
Llibre de derrota d'un viatge de Barcelona a Nova Orleans i tornada.

«Cuentas de venta»
Dates: 1885-1887
Format: 22x31'5
Un conjunt de 168 comptes d'operacions comercials, costos, ingressos, beneficis, de productes que venen d'Amèrica: sucre, cotó, cafè, cacau, cuirs, plomes d'estruç.

Comptes de cinc viatges del bergantí *Pisogas*
Dates: 1861-1867
Autor: Nicolau Mir
Format: 23x28'5

«Libro de cuentas y razón, sueldos y demás gastos del bergantín español Pisogas»
Dates: 1863
Autor: Nicolau Mir
Format: 23x34
Contracte i pactes amb els mariners per fer un viatge a l'Havana, i liquidació de salaris. Un document senyala la càrrega pel ranxo de la tripulació: galeta, fesols, arròs, cigrons, peixopalo, carn de vaca, cafè, sucre, oli d'oliva, sal, fideus, carbó i seu. També l'armament: sis fusells, una escopeta i dos sabres.

Capsa 5

Sobre 1
Dos documents relacionats amb Pere Mir Català, de Vilassar (1833-1834).

Sobre 2
Dos rebuts d'una inversió del bergantí *Delicia*, signats per Jaume Mir, de Vilassar de Mar (1846-1847).

Sobre 3
Document del 1863 de la venda del llaüt *Antonio*. I un de 1868 de Nicolau Mir, «Balance de lo que tengo».

Sobre 4
Títol de pilot segon a Llorenç Julià, l'any 1868. Autoritzacions de viatge, 1868-1886.

Sobre 5
«Arqueo de la draga Barcelona», any 1875 a Cartagena.

Sobre 6
Escriptura de compra del casc de la pollancre goleta *Paula* per Llorenç Julià Cayol i Nicolau Mir Julià, l'any 1877.

Sobre 7

Títol de propietat del bergantí goleta *Lorenzo* de l'any 1878. I documents del canvi de nom *Paula* a *Lorenzo*. Dos periòdics francesos que informen de la detenció del *Lorenzo* per la marina americana l'any1898.

Sobre 8
Comptes de la corbeta *Sunrise*, de l'any 1883, signats per Feliu Roig Borotau.

Sobre 9
Cartes de Pau Casanovas a Nicolau Mir (1884-1886), corresponsal comercial a Montevideo, Buenos Aires, l'Havana. Dades dels productes transportats als barcos i estat dels mercats.

Sobre 10
A.Rüffer & Sons, de Londres, tractes comercials amb Mir i Cia. (1885-1898).

Sobre 11
Correspondència comercial de Llorenç Julià dirigida a Nicolau Mir i Cia., des de Montevideo i l'Havana l'any 1885. En una llarga carta detalla la situació comercial i els problemes del moment.

Sobre 12
Correspondència de Feliu Roig Borotau dirigida des de Montevideo a Nicolau Mir i Cia., el 1886.

Sobre 13
Correspondència de Jaume Roig Carrau a Nicolau Mir i Cia., l'any 1886.

Sobre 14
Correspondència de Llorenç Mir a Nicolau Mir, des de l'Havana i Gènova, els anys 1885-1886.

Sobre 15
Odiseas Salliaris, capità de la corbeta grega *Pallas*, la ven a Nicolau Mir i Cia., l'any 1891.

Sobre 16
Nicolau Mir i Cia., contracten a A.Rüffer & Sons, de Londres, una assegurança «durante seis meses que no habrá guerra entre los Estados Unidos y España», el mes de març de 1898. Documentació relativa de la detenció del bergantí goleta *Lorenzo* per la marina americana, el mes de maig de l'any 1898.

Sobre 17
Documentació relativa de la detenció del bergantí goleta *Lorenzo* per la marina americana, el mes de maig de l'any 1898. Una nota: «El desastre de nuestra escuadra en Manila acaba de hacernos la más penosa impresión y no tenemos otras palabras que decir ¡Que Dios proteja a España».

Sobre 18
Documentació de la venda de la corbeta *Pilar* a Joan B. Freixes, i altres, els anys 1897-1899.

Sobre 19
Conjunt de documentació molt diversa dels germans Llorenç i Nicolau Mir Julià relativa, entre altres, als barcos *Lorenzo*, *Pisogas* i *Alfredo*. Dates molt variades, del 1832 al 1906.

Sobre 20
Conjunt de documentació molt diversa de Nicolau Mir i Cia., relativa, entre altres, al bergantí goleta *Alfredo*. Dates molt variades, del 1874 al 1902. «Cuenta del coste de compra y gastos de reparación hasta estar en disposición de emprender viaje del bergantín goleta italiano *Quezaltenango*, ahora bergantín goleta español *Alfredo*, comprado en Génova», dels anys 1874-1875. Comptes de Nicolau Mir i Cia., l'any 1874. Correspondència de Llorenç a Nicolau Mir des de l'Havana i Gènova sobre el barco *Alfredo*, els anys 1885-1886.

Capsa 6

Quadern de comptabilitat dels bergantins goleta *Alfredo* i *Lorenzo* dels socis Nicolau i Llorenç Mir Julià.

Dates: 1872-1884.
Autor: Llorenç Mir Julià
Format: 17x24

Patents de sanitat
Data, lloc d'emissió, capità del barco, lloc de destí.
3/6/1814 | Maó | Jaime Mora | Canet de Mar
19/6/1815 | Torrevieja (Alicante) | Miguel Sorolla | Valencia
28/6/1815 | Malta | Luís Maristany | Barcelona
29/8/1815 | Mataró | José Guardiola | Arriba de Gènova
1/10/1815 | Cádiz | Gaspar Mir | Mataró
8/4/1816 | Sóller (Mallorca) | Jaime Sans | Mataró
14/5/1816 | Palma (Mallorca) | Manuel March | Barcelona
1/8/1816 | Maó | Teresa Campañar | Barcelona
7/12/1816 | Valencia | Jaime Puig | Mataró
29/8/1819 | Eivissa | Juan B. Cornellers | Mataró
9/8/1830 | Castellón de la Plana | Gerónimo Sala | Mataró
18/11/1846 | Barcelona | Jaume Mir [Borotau] | Nueva Orleans
24/4/1860 | Port-la-Nouvelle (França) | Mariano Mora | Mataró
21/9/1860 | Alicante | Gerónimo Alsina | Mataró
5/10/1860 | Barcelona | Sebastián Carrau | Mataró
10/6/1861 | Mataró | Quirico Carrau | Benicarló
- Imprès de patent de sanitat de Mataró, 1860.

Documentació del comerciant Marià Delemus (1796-1824)
Es tracta d'un petit conjunt de documents a nom del comerciant Marià Delemus, del que només tenim la informació que aquests papers proporcionen. Hi ha diverses línies Delemus a Mataró, provinents de Sant Feliu de Guíxols, Martorell de la Selva, Maçanet de la Selva, la més antiga, del segle XVIII. Un descendent d'aquesta branca, el mariner Sebastià Delemus, el trobem a l'Apeo de 1757 vivint al carrer sant Francesc de Paula. El mateix any consta a la *Lista de la Gente de Mar* de la província marítima de Mataró amb el pinc Sant Antoni de Pàdua, fent tràfec per les costes d'Andalusia i Àfrica. Consta un viatge a Alacant de quatre mesos.

De Marià Delemus, que vivia a Barcelona el carrer Argenteria, no sabem el lligam amb Mataró, només el que diuen aquest papers, però a l'Arxiu de la Corona d'Aragó hi ha plets comercials que protagonitza els anys 1795, 1801, 1803 i 1819. Delemus és molt actiu comprant i venent productes a diferents localitats des de Barcelona, en general materials de confecció, agulles de cosir, fil, botons, sedes, pel de porc, campanes de llautó, *paños* i *pañetes*, etc., en contacte amb els ports de Gènova, Le Havre, Cette i Trieste, els anys 1796-1824. En general es tracta de notes de l'any 1804, i no és casualitat perquè aleshores el comerç marítim no patia a causa de la guerra amb els anglesos. És d'interès la comanda a una companyia de la ciutat alemanya de Fürth, i la nota de la companyia 'Alsina, March i Cona' de Veracruz. Recercant informació he trobat que l'any 1815 el capità Heinrich Suhr porta a Barcelona des d'Amsterdam, productes de 'Wunderey and Comp.' per Delemus.

Documentació de Simó Gelpí Pérez, pilot de Vilassar de Mar (1860-1833)
Es tracta d'un petit conjunt de documents en relació al pilot Simó Gelpí Pérez (Vilassar de Mar, 1838), casat amb Justina Verdaguer Roldós. La seva filla és Eulàlia Gelpí Verdaguer (1872-1926) que es casa el 1906 amb Salvador Font Verdaguer (1863-1939), i tenen dos fills, Simó i Eulàlia.
- Pilot de segona classe a Cartagena (1864).
- Certificats dels viatges a Amèrica com a pilot (1861-1880).
- Dos testaments, de 1881 i 1890, i alguns rebuts.
- Poder a la muller desde Tucumán (1898).

Conjunt de papers diversos
- Testament de Maria Verdaguer Roldós, filla de Pau i Eulàlia (1879).
- Referències a Pau Verdaguer Roldós (1877), Francesc Verdaguer Roldós (1877), Antònia Saurí Pallarols (1880) i Jaume Gelpí.
- Habilitació de Simó Gelpí, fill de Jacint (que no és l'esmentat abans), com a patró de barco l'any 1800 (1833).
- Baptisme de Maria Cristina Font Verdaguer (1869).
- Defunció de Josefa Riera Lloberes (1816-1878), vídua de Jaume Gelpí.

Informació complementària

Nicolau Mir i Companyia, una societat activa la segona meitat del segle XIX. Nicolau Mir i Julià (1839-1911), i el seu germà Llorenç (1849), nascuts a Vilassar de Mar, son hereus d'una antiga nissaga marinera de pilots. Gent de mar com el seu pare Llorenç Mir Borotau (1804-1863), el seu avi Pere Mir Català (1777-1842) i el seu besavi Jaume Mir Vehil (1739-1795).

Petita cronologia de Nicolau Mir i Julià

1839 neix a Vilassar de Mar
1856 tercer pilot barco *Delícia*
1866 títol de capità
1867 compra el bergantí *Pisogas* amb el seu germà Llorenç
1872 S'estableix a Barcelona
1893 Vocal com a pilot de la *Junta de la Marina Mercante*
1894 President secció de navegació de la *Cámara de Comercio de Barcelona*
1900 Vocal de la junta del *Banco de Barcelona*
1901 Membre de la junta directiva de la *Asociación de Navieros y Liga Marítima de Barcelona*
1901 Regidor de l'Ajuntament de Barcelona
1902 Membre de la junta d'administració de la *Lonja de Mar*
1911 Un dels tres directors del *Banco de Barcelona*
1911 Nicolau mor el 26 de novembre
1912 Mort la seva muller Dolors Batllori Perpunter

Els germans Mir, Nicolau i Llorenç, començant la seva activitat com a pilots de la carrera d'Amèrica varen aconseguir formar una flota naviera pròpia. L'any 1901 consten de la seva propietat la corbeta *Juanita* de 440 tones, el bergantí goleta *Alfredo* de 323 tones, el bergantí goleta *Lorenzo* de 301 tones, la corbeta *Lorenzo* de 444 tones, la corbeta *Sebastiana* de 652 tones, la corbeta *Jaime Mir*, de 438 tones. En diverses èpoques consten també altres barcos: *Ataulfo*, el bergantí *Pisogas*, *Mario*, *Vilasar I*, *Vilasar II*, el bergantí goleta *Tres Marías* i el bergantí *Delicia*.

Un esquema genealògic de la nissaga Mir per orientar-nos, fet per Xavier Clavell.

1.Jaume Mir Vehil (1739-1795) i Maria Català =

2.1.Pere Mir Català (1777-1842) i Madrona Borotau =
Maria Mir Borotau (1811) i Joan Puig Carrau
Antonia Mir Borotau i Pau Ferrés Casanovas
Jaume Mir Borotau (c1800-1879) i Esperança Julià Serra

2.2.Nicolau Mir Català (1783-1833) i Rita Sust Cisa =
Rosa Mir Sust i Nicolau Mir Carbonell
Josep Mir Sust (1816-1882) i Mercè Borotau Pou
Jacint Mir Sust (1816-1882) i Josepa Borotau Pou

2.1.1 Llorenç Mir Borotau (1804-1863) i Sebastiana Julià Serra =
Nicolau Mir Julià (1839-1911) i Dolors Batllori Perpunter
Eleonor Mir Julià (1841) i Francisco Ferrés Carrau
Rosa Mir Julià (1844) i Feliu Roig Borotau
Joan Mir Julià (1846)
Llorenç Mir Julià (1849) i Guadalupe Pérez Aromí
Pere Mir Julià (1851-1909)
Felip Mir Julià (+1901) i Dolors Pou
Madrona Mir Julià i Francisco Sust Mir

Bibliografia:

Lista oficial de los buque de guerra y mercantes de la marina española (Madrid, 1901).

La Gavina. «Nicolás Mir y Cía.». *Singladures*, nº5 (Vilassar de Mar, desembre, 1987).

Joan Giménez i Blasco. *De la vela al vapor: La marina catalana a través d'una família de Vilassar de Mar: els Sust* (Barcelona, 2009).

Jordi Casanovas i Berdaguer (Coord). *Fabricants, industrials i empresaris de Vilassar de Mar, 1800-1950. Diccionari biogràfic* (Vilassar de Mar, 2019).

Martín Rodrigo y Alharilla. «Entre Vilassar, Guayaquil y Barcelona: la familia Puig Mir». *Revista del Instituto de Historia Marítima*, nº60 (Guayaquil, Ecuador, julio, 2017).